Cultura | Quim Delgado Berengué | Actualitzat el 12/05/2022 a les 12:36

Els aplecs, una «espècie» a conservar

«L'aplec és un esdeveniment tradicional, símbol d'unitat i solidaritat i que és talment un patrimoni immaterial. Cal preservar-lo, i la millor manera de fer-ho és participant-hi»

Per culpa de la pandèmia, els darrers dos anys s'han deixat de celebrar els aplecs que cada primavera hi ha programats a les nostres comarques. Sortosament, enguany s'ha pogut reprendre aquesta tradició, i és aquest el motiu que em porta a escriure aquest article.

Segons la nostrada Viquipèdia, l'aplec és "una trobada de persones que es fa sovint a l'aire lliure i entorn d'una certa temàtica. Tenen un origen religiós i se celebren arreu del territori de parla catalana".

Si bé a molta gent li pot semblar que consisteix a fer un dinar a l'aire lliure al volant d'una ermita, amb més o menys gent, un aplec és molt més.

Com esmenta la definició transcrita, els aplecs tenen origen religiós. Per tant, se celebra una missa, normalment en una ermita situada en un punt estratègic. També és tradicional que un cop finalitzat l'ofici el mateix mossèn beneeixi el terme. D'altra banda, també dins el vesant religiós, abans o després de la benedicció del terme se solen cantar els goigs. Els goigs són cants poètics d'origen popular, que contenen referències a la història del poble i estan adreçats a la Mare de Déu, al Sant Crist o al sant o santa a qui és dedicada l'ermita. La finalitat dels goigs és donar gràcies o demanar-los algun benefici, com per exemple que plogui en abundància per obtenir bones collites (cal notar que els aplecs se celebren a la primavera, època de creixement dels sembrats).

A més del vessant religiós hi ha també el lúdic. És tradicional en molts aplecs el joc del *Catxo*, que a vegades serveix per aconseguir finançament per la Festa Major del poble o similar. Igualment, és gairebé inexcusable el dinar al voltant de l'ermita, sigui comunitari o portat per cada família o colla. Filant més prim, en alguns aplecs després del dinar hi ha sessió de ball.

D'aquesta breu descripció del que és un aplec se'n dedueix clarament que tots i cadascun dels actes que en formen part tenen un marcat caire comunitari. La missa, els goigs, la benedicció del terme, el dinar popular, no són actes individuals que cadascú pugui fer sol, sinó que per tal que tinguin sentit necessiten la participació dels habitants del poble. Comunitat que, com a tal, s'adreça a la Mare de Déu o a la figura religiosa a la qual és dedicada l'ermita, tant per donar gràcies o per demanar-li alguna cosa, sempre en benefici de la comunitat i dels seus membres.

En definitiva, els aplecs són actes de socialització, de trobada i interrelació entre els membres d'un poble o una comunitat més enllà de les diferències personals. Són esdeveniments que estrenyen els llaços de solidaritat i que necessiten la implicació i la participació de tots plegats, ja que l'objectiu és comú. Crec que aquest esperit de "poble" no és pas menor tenint en compte que avui tot sovint anem a la nostra. Aquest ànim social dels aplecs hauria de presidir sovint la vida de les nostres viles i ciutats. Estic segur que en moltes ocasions es podrien organitzar activitats i actes fantàstics als nostres pobles si cadascú aportéssim el nostre gra de sorra sense esperar res a canvi.

L'aplec és un esdeveniment tradicional, que s'ha mantingut al llarg dels segles, símbol d'unitat i solidaritat i que és talment un patrimoni immaterial (caldria potser que fos declarat patrimoni immaterial de la humanitat?). Cal preservar-lo, i la millor manera de fer-ho és participant-hi.

Bon aplec!
[nointext]